

fotografie JEANNETTE CORNELISSE tekst DEEDEE DERKSEN

Gevaarlijk kraambed

GROTE STERFTE ONDER AFGHAANSE VROUWEN EN BABY'S

Niets is zo gevaarlijk voor een Afghaanse als het krijgen van een kind. Gemiddeld sterft in Afghanistan elke 27 minuten een vrouw vanwege complicaties bij de zwangerschap. De lijst van oorzaken is lang: ondervoeding, bijgeloof, gebrek aan vroedvrouwen, aan apparatuur, aan ziekenhuizen – aan alles eigenlijk.

De moeders (in spe) op deze foto's hebben geluk: zij krijgen medische zorg in Jalalabad, een stad in Oost-Afghanistan. Ze verdringen zich om zich te mogen registreren (foto 1), vertelt Jeannette Cornelisse, die de foto's maakte in opdracht van de Nederlandse hulporganisatie Healthnet TPO.

Degene die de vrouwen registreert, geeft ook voorlichting (foto 2). Aangezien de meeste aanwezigen niet kunnen lezen of schrijven, gebeurt dat met plaatjes. Les 1: geen zware spullen tillen als je zwanger bent. Voldoende rust nemen.

Sommige vrouwen moeten een urenlange tocht op een ezels maken om in Jalalabad te komen. Daarom is het van belang dat er ook in de dorpen medische zorg is, zegt Willem van de Put. Hij is directeur van Healthnet TPO, dat voor het Afghaanse ministerie van Volksgezondheid de

gezondheidszorg opzet in de provincie Nangahar, waarvan Jalalabad de hoofdstad is.

In het University Hospital, waar dagelijks tussen de 25 en 30 vrouwen bevallen (foto 3), worden vroedvrouwen opgeleid. Zij kunnen na de opleiding in hun dorpen aan de slag.

De training voor vroedvrouwen in het University Hospital wordt geleid door Alia (foto 6). Zij heeft zelf zeven miskramen gehad, en één zoon gebaard. Enkele jaren geleden is ze uit een Pakistaans vluchtelingenkamp teruggekeerd naar haar vaderland. Toen deze foto's werden gemaakt, had ze geen huis. Ze sliep op een onderzoekstafel. Mede dankzij het opleiden van vroedvrouwen is het aantal baby's dat binnen een jaar sterft in vier jaar gedaald van 165 naar 135 per duizend geboorten in 2006, zo bleek uit een onderzoek van de Amerikaanse John Hopkins University. Het aantal geboorten waarbij medische hulp werd gegeven steeg van vijfduizend in 2002 tot 190 duizend in 2006. Maar er is nog een lange weg te

gaan. De overlevingskans van de baby die wordt beademd (foto 4), is slechts 50 procent. Dat is mede te wijten aan de krakkemikkige apparatuur in het ziekenhuis.

De baby's die in een primitieve couveuse onder blauw licht liggen, zijn ondervoed (foto 5). Hun moeders hebben tijdens de zwangerschap te weinig te eten gekregen. De ingebakerde kindjes liggen samen in één bedje vanwege ruimtegebrek (foto 7).

De situatie in het University Hospital is maar weinig verbeterd sinds de val van het Talibanregime, zegt Van de Put, die daarvoor ook al betrokken was bij de hulpverlening aan het ziekenhuis. 'Toen werkten hier oude Afghaanse vrouwen; stoere wijven die zich echt niet zomaar omver lieten lopen door een paar knaapjes uit koranscholen. Maar het was toen wel lastig om vroedvrouwen op te leiden.'

Corruptie en geldgebrek spelen organisaties als de zijne parten, zegt Van de Put. 'Wij krijgen 4,5 dollar per hoofd per jaar om de gezondheidszorg op te zetten. Daar kun je hooguit een waardeloos systeem mee in stand houden. Laat staan dat je een nieuw systeem opzet. Dat is opbouwen en afknippen tegelijk.'

Pasgeborene aan beademingsapparaat (4)

Ondervoede baby's in primitieve couveuse (5)

Alia geeft moeders uitleg (6)

Samen in één bed vanwege ruimtegebrek (7)